

CAROLINA PIHELGAS

—
Lõikejoon

Toimetanud Triinu Tamm
Korrektuuri lugenud Katrin Kern

© Carolina Pihelgas ja Loomingu Raamatukogu, 2024
© Kaanefoto. Natalia Balanina

Kolleegium

Toomas Haug, Tiit Hennoste, Maarja Kangro, Lauri Kitsnik, Hasso Krull,
Maria-Kristiina Lotman, Ilona Martson, Mati Sirkel, Elle-Mari Talivee,
Marek Tamm, Jaak Tomberg, Udo Uibo

Toimetus

Harju 1, 10146 Tallinn
Tel: 627 6425
E-post: LR@loominguraamatukogu.ee

Trükkinud Tallinna Raamatutrükikoda

ISSN 1406-0515
ISBN 978-9916-713-76-1 (trükis)
ISBN 978-9916-713-77-8 (epub)

*Kõige esimese noa peegeldus, millest ma
kunagi unistasin, on mul jälle peos.*

Ariana Harwicz

Nuga on pikk ja nüri, sellega ei saa lõigata. Liiga kaua on see köögi-sahtlis seisnud, keegi pole teda ammu ihunud. Surun ta vastu nahka, aga ta jätab ainult valge laigu, mis kiirelt kaob. Sellega juba liha lahti ei lõika, inimest ei tapa. Kuidas ma olen tahtnud noa sulle kõrile suruda ja vihast sisiseda nagu uss. Aga mitte selle noa. Nürist noast pole kellelegi kasu. Mitte kellelegi peale minu. Võib-olla matan ta hiljem maha, õuna-puu alla. Aga võib-olla topin hoolikalt kurku, lükkan kõrist alla, või keerutan pea kohal ja lennutan metsa. Ei, seda ma ei suuda. Kukun noa raskuse all kokku, purunen kildudeks, habras klaas.

Peale noa on mulle pärandatud veel sahtlitäis plastlusikaid – ei saaks olla midagi igavamamat ja tüütumamat – ja kaks-kolm herilasepesa pööningul. Vaatan oma uue kodu köögis ringi, näen jälgi vanast, kasutuks muutunud elust, ja tunnen end kohe koduselt. Minu elu on samuti kasutu, jätsin selle maha. Tõstan oma vähesed kompsud tuppa, kohe ma lahti pakkima ei hakka. Ja siis lähen ja kaevan tund aega maad, täiesti suvalises kohas õue peal. See on põline mõtete peletamise meetod. Pärast istun köögilaua taga, joon kaevuvett ja vaatan, mida sahtlites veel leidub, sinna on aja jooksul kogunenud parasjagu pahna. Hingan. Hingan veel kord. Ja juba kuulengi sinu häält.

Kõik need sõnad, mida oled mulle kunagi öelnud, sulanduvad vördjalikult kokku, nendest saavad moonutatud, kõnesüntesaatoriga loodud laused, mille ainus eesmärk on mulle haiget teha. No vaata ennast, vaata ometi end. Miks sa ei võiks rõõmus olla, sul on kõik olemas! Jälle sa vesistad, kohe hommikul. Mis sul viga on, mis sul ometi viga on?

Vahepeal ei saanud ma autoga linnast välja minna, liiga suur tung oli ennast sodiks sõita. Ega nüüdki palju parem ole. Ja kuigi ma lasin jalga – esialgu küll üksnes ajutise ettekäändega, aga ajutised lahendused on ju nagu hõbedane teip, mõeldud kestma igavesti –, ilmub minu sisse ikka sinu etteheitev hääl, sest ma tean nii pagana hästi, mida sa ühe või teise asja kohta ütleksid.

Pärast kaevamist otsustan majaesise ära niita, kogu selle õide puhkeva ristikheina. Nii madalaks kui saab. Tean, et sa ei kiidaks seda heaks, sest jälestad muruniitmist, aga just sellepärast ma seda teengi. Nii on see koht natuke rohkem minu oma. Üle pika aja tekib minus rahulolutunne, kuigi pigem kahjurõõmust kui millestki muust. See on ohutu kahjurõõm, sest rohi kasvab tagasi. Ja pealegi salajane, sest keegi peale minu seda ei näe.

Viimaks ei kannatanud ma enam sinu pilku välja, ega enda oma, sest see tõukus sinust, pidev arvestamine sellega, mis sinu jaoks on hea ja piisav. Kuigi tegelikult elab see türanlik kohtumõistja hoopiski minu enda sees, võib-olla polegi sinul sellega pistmist.

Tsõriksõo on pisike popsitalu ja siin elas viimati päriselt sees minu vanatädi, keda mina üldse ei mäletagi. Nii et sellest on juba päris palju aega möödas. Kui ta enam ise endaga toime ei tulnud, pandi ta hooldekodusse, kus ta üsna kiiresti suri. Pärast seda, kui Elvi oli läinud, tehti majas hädapärane remont: tassiti välja väga palju kola ja pandi uued põrandad, kohati olevat olnud puhas muld vastas. Ja käidi siis vahel mingi kirjutamata graafiku järgi suvitamas.

See oli üle kahekümne aasta tagasi. Siis, kui siin ümbruskonnas veel kõik rahulik oli, siis, kui ma veel laps olin. Mäletan neid suvesid küll. Mingi hetk jäi minu käimistesse pikem paus, kõik muu tundus huvitavam kui vana talukoht. Uuesti hakkasin käima mõned aastad tagasi. Kuigi mind ajas närvi see, et mind koheldakse ikka nagu last, et mind ootab alati ees nimekiri töödest, mis kindlasti tuleb ära teha. Ega sa siis seal niisama käed rüpes ei istu. Mis need paar väikest asja pole sul ära teha. Ema nimekirjad olid alati nagu etteheited.

Ja siis sina. Kõik need korrad, kui sa olid siin, sain aru, et sinuga koos ei kuulu miski päriselt mulle. Sa vihkasid loodust, kõiki neid tüütuid putukaid ja ebamugavusi, ei sallinud maatööd, oleksid tegelikult tahtnud istuda linnas oma kirjutuslaua taga turvalises eraldatuses ja kuulata džässi. Aga sa ei sallinud ka seda, et ma võiksin kuskil omaette toimetada, ilma sinuta, ei suutnud taluda tunnet, et sind kõrvale jäetakse. Ja nii rüüpasid sa maja ees teed, rüüpasid ja kuulasid linnulaulu ja lugesid raamatut, sellal kui mina rassisin tööd teha, tassisin näiteks palke. Õigemini vanu aiaposte, aga vahet pole. Sina vaatasid pealt, kergelt üleoleva muigega. Appi ei tulnud.

Ma oleks pidanud taipama, et sa püüdsid mind sedasi karistada, aga hakkasid kõigest aru saama alles nüüd. Et kui ma ei käitunud nii, nagu sulle meeldiks, nii, nagu peab, siis järgnes sellele karistus. Näiteks selle eest, et ma ei tahtnud enam sinuga magada. Olin hakanud eemale hoidma, aga sinu suured kämblad püüdsid ikkagi minu riiete vahele tungida, minu keha puudutada, ootamatutel hetkedel, sa tahtsid vägisi ületada piiri, mida olin hakanud looma. Muidugi tegi see sulle haiget, et tahtsin ennast sinust eraldada, enda mina sinu omast lahutada. Sest sa pidasid mind ikka veel enda osaks, ei näinud, ei tahtnud taibata, nii et kui ma julgesin keelduda, siis sa solvusid ja hakkasid välja mõtlema väikseid karistusi. Mõnikord sa ei rääkinud minuga mitu päeva. Või siis vastupidi, naeruvääristasid mind, aga

mitte suvaliselt, vaid alandasid peenelt, just nii, et see teeks võimalikult palju haiget.

Tol päeval, kui ma sulle ärasõidust teatasin, küsisin sinult, kas sa üldse saad aru, kui palju sa oma sõnadega mulle haiget oled teinud. Sa ainult muigasid ja tunnistasid teatava uhkusega, et oskad seda üsna hästi, jah. Midagi minu sees kukkus lõplikult kokku.

Nüüd siis olen siin üksi, ma läksin su juurest ära. Ütlesin, et mul on vaja asjade üle järele mõelda, omaette. Õnneks sul lube pole, et ootamatult ukse taha ilmuda, ja buss käib kord nädalas. Siin ma siis nüüd olen. Käod kukuvad, mesilased sumisevad, kaselehed hubisevad tuules nagu lootus, nagu lubadus, nagu midagi, mis tahaks osata rääkida.